

ÓRSZEM

Politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap.

A csikmegyei 48-as függetlenségi párt hivatalos közlönye.

Megjelenik: minden kedden.

ELŐFIZETÉSI ÁR: egész évre 8 K. fel évre 4 K., negyed évre 2 K. egy hónapra 80 fill.
Egyes szám ára 18 fill. Nyitlert sora 40 fill.

Felelős szerkesztő:

Dr. UJFALUSI JENŐ

Főmunkatárs:

lfj. BOTÁR BÉLA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Létz János könyvnyomdája Csikszereedában, havá a kéziratok hirdetések és előfizetések küldendők.

Hirdetések mérsékelt díjazással, megállapodás szerint.

Szálka.

A házszabályrevízió nagy kavarodást okozott. Midőn Tisza István az ugrai levelet kibocsátotta, az ellenzék újra megfújta a harczi riadót. Hogyne! Tisza István kiadta a harczi jelszót, hogy az ellenzék kezéből ki kell csavarni az egyetlen fegyvert, a házszabályt. Ebben a levélben írta meg sorsát Tisza István. Innen kezdődött fatuma, mely őt elsöpörte. Kikartá csavarni a házszabályt az akkori ellenzék kezéből, hogy Bécses el egyetértve szabadon diktálhasson a nemzetnek. A küzdelem élet-halálra ment. Tisza István elbukott: a nemzeti ellenzék győzött. Csak a hatalom kérdése forgott kockán.

Diktáljon-e tovább Bécs a nemzetnek, vagy a nemzet mehet-e tovább a saját útján? Tisza István vállalkozott, hogy megfújja a nemzet akaratát a házszabály revíziójával. Vállalkozása azonban a nemzet erejével szemben esőtörtököt mondott. Őt a vele szemben álló ellenzék a hatalomban kis szünet után követte.

Csodálatos az akkori ellenzék, ma mint kormányzó hatalom s ürgős invítványként óhajtja tárgyalni a házszabály revíziót, melyért Tisza Istvánt megbuktatta. Hát ez nem hazaárulás? Kiáltják minden oldalról a volt szabadelvű urak. Hát nyugodjanak meg, — Nincs ebben még hazaárulás. — Amiért nem kellett Tisza István házszabály revíziója az akkori nemzeti ellenzéknek, azért kell a hatalomnak a házszabályt módosítani. A házszabály hiányaival védte meg magát a nem-

zet. Ezért kellett a házszabály hiányait védenie az akkori ellenzéknek. Azóta azonban megfordult a kocka. Ami jó volt akkor a nemzetnek, egy a nemzet jogait eljátszani óhajtó kormánnyal szemben, az már nem válhatik he a nemzeti kormánnyal, egy a nemzet jogait eljátszani óhajtó nemzetiségű ellenzékkel szemben.

Jól látják ezt ama jó urak. Ezért szálka a mostani tervezett házszabály revízió az ő szemükben. Ismerjük a jó urakat. Nekik semmi sem kell, ami a nemzet javára szolgál. A házszabály revízióról míg a nemzet letörését célozza élet-halál harcra mentek, s ma ugyanazzal szemben, mert a nemzet megerősítését célozza élet-halálra készek.

Miért fajna különben a fejük nekik a házszabályrevízióért, a mikor ez az ő agyuk terméke. Értük. Kelltek nekik akkor a házszabály módosítás, hogy a hatalom a kezökben maradhasson s ma nem kell, mert a hatalomra vezetle utal ez zárja el előltük. Most láthatjuk be igazán a régi római közmondás nagy és mély értelmét, melyszert: „Ugyanaz a dolog, más viszonyok mellett nem ugyanaz.”

A házszabályrevízió miatt a honfiai keblekben felgyull hazafiai aggodalom telhát valójában nem hazáért, hanem csak a hatalomért kínozza azokat a bizonyos nagy hazafiakat. Épen ezért nem faj nekünk, hogy ez a szálka szurja az ő szemüket.

AZ „ÓRSZEM“ TÁRCÁJA.

Mohammed és az iszlám

Írta: Kúzdý László.

(Folytatás)

619. táján nagy esapás érte Mohammedet, meghalt felesége, az akkor már 65 éves Kadischa, ki első háve volt s ki őt szüntelenül kitartásra buzdította, kinek szerelme és hite nélkül Mohammed soha sem lett volna vallásalapító. Midőn a halál kiragadta nejét karjából, sokat vesztett az iszlám tisztaságából, a Korán fenségéből, mely különben Mohammed pr főtá fejlődésének különböző idejéből, tartalom és lendület tekintetében nagyon különböző értékű és irányú. Így neje életében az egyneűsöget hirdette, kinek halála után azonban már egy hora nül vette Szándát, egy moszlim övezget, nem-sokáim pedig Abubakr 7 éves leányát, Nisít győzte el. Feleségének száma rövidesen 9-re, majd 14-re szaporodott s ezzel kapcsolatban híveinek is megengedte a többneűsöget.

E kis kitérés után folytassuk Mohammed élettörténetét

Az próféta 620-ban a mekkai zaklatások első Zaid nevű fogadott fia társaságában Tajif városba menekült, de ott sem volt maradása, mert ellenségei az utca gyerekeket felbuzdították ellene, kik követel dobálták meg, megsebeztek lábait, sőt a védelmére kelő Zaidnak is kijutott a meglökődésből és az ütlegekből. Tíz napi itt tartózkodás után Mohammed igyekezett vissza Mekkába. Midőn a Hira hegyhez ért, követet

küldött be Mekkába Mótimhoz és védelmet kért tőle. Ezt Mótim meg is ígérte neki s egybegyűjté fiait és rokonait, felfegyverezvén őket, védelmébe vette a megérkezett Mohammedet, aki a Kaábához ment, imádkozott s úgy tért hajlékába. Bár személyének védelméről Mótim gondoskodott, még sem menekülhetett ellenségi zaklatásaitól és gnyolodásaitól, kik esupa ugralásból azt tudósolták neki, hogy Sziria lévén a próféták hazája, menjon Jeruzsálembe s szenteltesse magát ott prófétává. Ez megragadta Mohammed figyelmét és elhatározta: hogy elzarándokol Jeruzsálembe, a régi próféták e szent városába.

Ezen zarándok útját a következőképen írták le: Midőn a próféta a Kaábánál imádkozott, jött egy angyal, felvázta mellét, kivette szivét, megmosta a Zennem kut vizében és visszahelyezte. Erre elővezettek egy fehér állatot, mely Alborák névre hallgatott, kisöbél volt az oszvérdél, de nagyobb egy szárnál. Búitették Mohammedet, ki megkezdte zarándok útját Jeruzsálembe. Utközben jobbról háromszor ismétlődött a következő felszólítás: Oh Mohammed, állj meg egy kissé! Ugyanez a felszólítás haloldalról is hallatszott, de ő egyike sem hallgatva haladt tovább. Midőn Jeruzsálembe ért, állatját ugyanazon karikához kötö, mint előtte a régi próféták. Betért a templomba és imádkozott. Kijövet Gábor angyal állott előtte egy kanesó borral s egy kanesó tejjel s megkínálá őt Mohammed a tejet választá, a miért megdicsérte Gábor s azután elmondá neki, hogy a jobboldali hívogató hang zsidó, a baloldali keresztény hang volt s akármelyikre hullgat, népe zsidóvá vagy keresztényvé lett volna.

— **Andrássy a választási reformról.** A képviselőház folyosóján gróf Andrássy Gyula belügyminiszter azt a kijelentést tette a képviselők előtt, hogy a választási tervezetből egy betűt sem akar előre nyilvánosságra hozni. A javaslattal egész vidéket detronizálók, — ugymond — más vidékeket pedig megérdemelt politikai jelentőségű emberek, a melyek egyesek politikai karrierjét érzékenyen fogják befolyásolni. Emellegza csak az lehet a célom, hogy a választási reformtervezet a képviselőház többségének, nem pedig egyes személyek szinipitájával találkozzék.

— **Örmhír Belgradban.** Az a hír, hogy a kereskedelmi szerződésnek létrejötte Magyarországra — Ausztliával, nagy örömet idézett elé Belgradban. A szerződésnek létrejötte végét veti annak a harenak, mely annyi kárt és vesztesöget okozott Szerbiának.

— **Gof Andrássy szétosztalja a Házat.** A képviselőház folyosóján gróf Andrássy Gyula belügyminiszter azt a kijelentést tette, hogy abban az esetben, ha a dissidensok, a nemzetiségiek és a horvátok megobstruálják a kormány által beterjesztett javaslatokat, májusban szétosztalja a képviselőházat.

— **Birtokrendezési törvény.** A képviselőház 25-én megkezdte a birtokrendezési törvény tárgyalását. Ferenczy Géza előadó után felszólalt a javaslat mellett Benc István, Bozoky Árpád, Nagy György; ellene Vertán Endre, Vlád Aurél és Issekutz Győző. Feliratkozva vannak még Sümegi Vilmos és Zakariás János.

E kinyilatkoztatás után Gábor meghívta Mohammedet egy sétára. Séta közben egy gyönyörűsége szép helyre érkeztek, hol kipihenve magukat, felhatoltak a hold menyországába. Ennek fejelembe Iszmail angyal, kinek vezérkara 70 ezer angyalból áll s ezek mindögyekének még 70 ezer angyalból álló serege van. Gábor zörgetésére kinyitották a menyország kapuját s belépett Mohammeddel. A legelső, kivel találkozott, Adam apunk volt, ki üdvözöltve a prófétát, sok jót kívánt neki. Tovább haladva, sok minden furesaságot látott Mohammed. Látható olyan lelkeket, kik rothadt húst szolgoltak, ezek a házasságtörők voltak. Másoknak nagy, nyitott szájaiban tizes köveket dobáltak, ezek az árvaok és kisdödek vagyonait pazarolták el. Ismét mások saját körmeikkel tépték dörieket, ezek a pletykázók és rágnalmazók voltak. Látható gyönyörü szép nőket, kiket kigyók és skorpiók martak büntetésül, hogy gyermekeiket meggyilkolták. Voltak itt olyan nagylasú emberek, kik fekvő helyükből minden erőlködés dacára sem tudtak felkelni. Ezek voltak az zsizsárok, kiket egyenként hurcoltak Fárno elé, ki lábaitkal levágatta.

Midőn Mohammed betelt a látottakkal, Gábor zörgött ismét egy ajtón s bementek a második menyországba, ahol Jézussal és keresztelű szent Jánossal találkozott, kik üdvözölték Mohammedet. Innen mentek tovább, a harmadik menyországban találkoztak Jozseffel, a negyedikben Edrisz Henochhal, az ötödikben a félig fehér, félig koromfekete zakallu Aronnal, a hatodikban Mózesel, aki üdvözölté után azt mondá Mohammednek: eddig Izrael fiai engem tartottak a legtisztelteméltóbb teremtménynek, pedig

Agyu és revolver.

A mai művelt ember büszkén szeret tekinteni azokra a vívmányokra, melyeket a tudomány fejlettsége és nagy előrehaladottsága termelt. Az elégtétel érzését kelti a keblekben, hogy az emberi ész a természetadta viszonyokat a tudás fáklyájával bevilágítva derék előnk által álmokban sem sejtett nagyszerű módon képes kibeszálni. S az ész művelődésével a lelki, az etikai felfogások is megváltoztak s habár tagadhatlan, hogy a kultúra rohamlépését nem követi is az erköles tisztító proceszusa: a közélet sok folta dacra mégis nagyon emelkedett, kiválóan finomult az emberek igazság-érzete, a melynek, ha gyakran gyakorlati eredményét nem is látjuk, sőt annak épp ellenkezője is mutatkozik, magát az igazságok érzetét már majdnem minden emberben meglehet találni.

Ennek az emberek benső világát éltető igazságérzetnek az arenesapását kell megállapítanunk, különösen azokban az esetekben, a melyekben a tudomány hódításainak gyönyűre egyesek eszük, tudásuk és műveltségük fényes eszközeit aljas céljaira keresztülvitelére használják fel. Tudvalevő, hogy a saját tudásának hatalma révén, a műveltség, a munka, a szellemi erőkieljesítés egyetlen egy iga sem vergődött oly nagy és szinte korlátlan hatalomra, mint a hírlapirodalom. Csekély jelentéktelen és figyelemre alig méltóttat kezdéssel a legmagasabb polcra emelkedett s különösen hazai hírlapirodalomunk immár oly magaslattal ért el, amely kell, hogy örömmel töltse el minden hazafit keblet.

Mégis sokan, igen sokan vannak, akik érdemük szerint nem becsülik meg a hírlapírókat. Mi ennek az oka? Egy áltán, egy alkoskodás, mely elítéli az összességet a kivételes egyesek bűnéi miatt. Mert miként a tiszta buza közé a konkoly, úgy vetődik a hírlapírói idealizmus, az igazságért mindent feláldozó zurnalisztikai lelkesedés és lángoló buzgóság közé néhány gyatra hullpéllő önző hasonlósága.

Valahányszor porára vetkőzött a közvélemény egy-egy gazfiekót, aki a nyilvánosság hatalmát a saját zsebének javára fordította: nagyot kacagnak a hírlapírók ellenségei, megse gondolva, hogy épp a tisztességes hírlapírók azok, akik a tények leplezetlen felderítésével, kivételt maguk közül azokat, kiket méltóknak nem tartanak a kartárs névre. Minden foglalkozási ágánál találkoznak ilyen kivetendők, de azért észbe nem jutna senkinek, hogy miattuk az egész tisztességes kart elítéljék.

Számolva az emberekben lakozó igazság-érzettel nem is volna érdemes a most közbeszéd tárgyat képző csunya esettel foglalkozni. A revolververszajnálisza nem érdemes, hogy miatta felháborodjunk, egyszerűen a közmegegyezés példájul kell őt odadobni és legfeljebb gondolkozni kellene azon, mily módokkal és eszközökkel lehetne einkosainak garázdálkodásait megakadályozni. A most szőnyegzen levő esetre azonban a revolver nem nyújtja az a kielégítő jelképet,

Allah előtt te nálamál többet érsz. A hetedik égen Abrahámmal találkoztak. Itt látta Mohammed Allah legszebb teremtményét, a Szidra fát, melynek oly hatalmas levelei vannak, hogy egy is képes beárnyékolni Abrahám népét. Alatta folyik a Szalszál patak, melyben Mohammed megfürdött, mire Allah elengedte neki minden múlt és jövődöt bűnét. Azután átadikáztak az Alkauer folyón a paradicsomba. E folyó partjain annyi ivó edény áll, mint az égen a csillagok száma. Gyönyörű ligetekben jártak, hol akkora madarak röpködtek, mint egy teve. Az üdvözölt lelkeket szép fiúk és gyönyörű leányok szolgálják itt ki étellel és itallal. E leányok oly szépek, hogy ha éjnek idején csak egy is megjelenne az ég boltzatán, fényes nappalt varázsolna a földre. E kirándulás után visszatértek a Szidra fához, ahol Allahot találta, ki Mohammedet kegyesen fogadta s mint a teremtmények disztét és virágát a patriárkák és próféták sőt az angyalok felé helyezte, de elrendelte neki, hogy a hívek napenként 50 imát mondjanak. Allahot elhagyva, Mózes keresé fel, kinek elmondta, hogy az ur 50 imát rendelt napenként minden hívőnek. Mózes mint atléle gyakorlati ember kijelentte, hogy ezt teljesíteni teljes lehetetlenség, 6 azt már próbálta Izrael gyermekeinél, kik nem voltak képesek annak megfélemleni, hanem azt a tanácsot adá Mohammednek, hogy menjen vissza Allahhoz és alkudjék le belőle, mert napenként 50 ima, az sok. Mohammed visszatért és lealkudott öt imát. Visszatérve Mózeshez, ez a negyvenötöt is sokallá s még egyszer visszaküldte. Allah ismét leengedett ötöt, Mohammed ezt az utat annyiszor tette meg Allah és Mózes között, míg az imák számát lealkudta ötre, de

melylyel a magáról megfélekedett, valószínűleg moral insanitásban szenvedő hírlapírói aljasságát jellemezni lehetne. Itt már az öreg agyúhoz kell folyamodni. Mert nem egy szegény, néhány koronára éhes újdonszról van szó, hanem egy az agyuzást engros úzó tüzérről, aki hatalmas golyóhisít fordítja az áldoztat felé.

Hogyan lehet ezek ellen védekezni? Véleményünk szerint erre sem törvények, sem újszírői kamarák nem alkalmasak. Ezek a becsületes hírlapírókat tarthatják csak feken — erre pedig szükség nincsen, mert a becsületes ember, akár hírlapíró, akár más, becsületes marad anélkül is: a gazember pedig nem fél a büntetéstől. Tegye kezét szívére minden hírlapíró, aki most kiméltetlenség és természetesen jogosan is, elítéli Tarján Vilmost s mondja meg, nem fogadta-e volna be nyugodt lélekkel őt is a becsületes hírlapírók körébe, nevezők a köteleket akár egyetnek, akár kamarának? A Anthology Tarján tényleg volt is az újszírői egyesüléseknek tagja.

A hírlapírói személt kifizetését nem is maguk a hírlapírók végezhetik. A közönség dolga ez. Aki megjegy egy hírlapíró fenyegetésétől, az — bocsánat a nyílt kifejezésért — számár is, meg gyáva is. Még akár is gyáva, ha van mitől félnie. Mert büne, a hírlapíródalom mai szervezete mellett, amugy is kitűdött s ha minden hírlapírót le is lehetne kenyerezni, amire hála Istennek, példa nincsen, annyi pénz kellene ehhez, hogy az aranyzsákokkal roskadásig megtelt számtól so lehetne azt beszédni.

A közönség okulására tehát eláruljuk, hogy a nagyritkán használtban levő „hírlapírói ágyúk és revolverek” csak bak töltéseknek vannak el látva s azoktól meg ne ijedjen senki. Ha ezt az igazságot mindenki felismeri, a hírlapírói küzdőtér csakhamar meg fog szabadulni a rabló lovagoktól és sem a hírlapíróknak, sem pedig a közönségnek nem lesz oka, garázdálkodásaikkal panaszkozni.

El Lourdba.

Lelki szemeim előtt áll a fenséges Bazilika, melyet a Szűz Anya kívánságára az egész világ összes katolikusai emeltek a szép Massabiellei sziklák felé, a megjelenés barlangjának közvetlen tetejére. Fülemben cseng az ezer beteg forró, bizalmas, hangos imája: „Mária gyógyíts meg!” — „Ha akarod, én meggyógyulok” és meggyógyulva magasztalja Mariát: „Magni fiat anima mea Dominum.”

Öt hópályog a 20—30000 egyházi és világi férfi, a világ minden végüléke és színeiből, mindannyian égő gyertyával kezében, átvonul a megjelenés oltára és szobra elől a esodás gyógyforrás és inaházak előtt végig a Rozárium templom nagyszála terére s buzgó áhitattal éneklé a sok ezer: „Tantum ergo Sacramentum.”

Ísmét új jelenet! „Procession aux flambeaux” vagyis az éjjeli gyertyás menet, midőn a nőkkel 40—60000 zarándok este a barlangból

akkor már Allah kijelentette, hogy hiába jár a nyakára, mert ebből már nem enged. Ezt az öt imát az igaz hitű moszlimnek napnyugtakor, az est beálltával, hajnalkor, délben és délután kell elmondania. Ezen imák szertartási részét a felállás, letérdelés, leborulás, továbbá a Korán egyes szakaszainak idézése és egyéb ájtatos fohászok elmondása képezik.

Igy írják le Mohammed Jeruzsálemi útját és az Égbe való hatolását az iszlám források. A jámborabb fájta moszlimnek ezt elhiszik, sőt tulesigazított képzelt tehetségük azt még jobban kiszénczi, azonban sokan, bár a Jeruzsálemi utat elhiszik, a menországba való hatolást csak legendának tartják.

Mi pedig most csak kövessük Mohammedet tovább életútjain.

Midőn Mohammed látta, hogy mindezek a kinyilatkoztatások, Ádám, Jézus, Szent János, József, Mózes, Abrahám stb. által való hódolat-teljes menyországi fogadtatása és Allah kitüntető magasztalása nem csak hogy nem imponál ellenségimre, de fokozott mértékben ildokzi, 621-ben azt tanácsolta híveinek, hogy vándoroljanak ki Jatribba. Azok a városban kívül nagy titokban összejöttek és elindulának Mohammedel Mekkában csak Abubakr és Ali maradt. Ere elleni elhatározást, hogy eltessék Mohammedet a láb alól s felszólították a város előkelő ifjait, hogy egy éjjel gyilkolják meg a prófétát. Gábor angyal tudatta Mohammeddel a veszélyt s ő is elmenekült 622-ben Mekkából Jatribba.

(Folyt. köv.)

fel a Bazilika felé s onnan esodás rendben le a Rozárium terére hullámnak. A sok ezernyi éjjeli gyertyás menet tova haladó fénye, a tüztengerként sugárzó Bazilika, a tiszta szívűből fakadó angyali „Avé! Avé! Avé Mária!” énekek tiszta melodiját: Oh he fenséges, be isteni jelenet.

És most állj meg te ineszsz idegenből ide jött zarándok társam és hallgasd azt az égbe felható „Crédót”, mit oly harmonikus szépséggel, átemszerileg együtt énekel az a sok ezer keresztény, hogy nyilvánosan tegyen az egész világ előtt szent hitéről tanúságot. Soha szebben énekelni nem hallottam.

Lásd annak az ártatlan, meghurcolt, eszelősnek mondott molnár leánykának lakását, dolgozó szobáját, leveleit, apróságok emlékeit: szőlőknek dolgozó malmát, arcképet, bútorait; ugyanott a szigorú Peyramole plebánus arcképet, a puspokok és pápa rúndeletét stb. Azt a fenséges kálváriát melynek alakjai Munkácsi után Krisztus Pálus előtt festménye után készültek, eredeti nagyságban. Az 1858. év előtti sziklákát és Góvé folyamat pamarámban... Minden, minden csak a kegyelet, áhitat és buzgalomra intő, figyelemzet, hi és vonz.

Most nem is szölok a fenséges, hármas testű Bazilikáról, annak elragadó fényéről, pompájáról, hanem jér kedves zarándok társ a megjelenés barlangához, ahol 1858. február 11-én Bernádetta a tágas barlang felett a sziklahasadékban esodás szép és túlvilági fénytől ragyogó menyői szépségű nőalakot látott, aki most előtte halgatva áll.

Hallom a második megjelenésnél Bernádetta szavait a „szép asszonyhoz”: „Ha az Istenből jössz, akkor közölts ide!” És a gyermek szavaira a fenséges Szűz a szikla párkányára lépett. Február 18-án tollal kezében látom Bernádettet, aki így szól a menyői alakhoz: „Kedves Asszony! Ha velem közölni akarsz valamit, légy oly jó: írd fel, hogy ki vagy? És mit akarsz?” „Fölösleges azt felírnom, — felel a „szép asszony” — amit veled közölni akarok. Teld meg csak nekem azt az örömet, hogy két héten át minden nap jőjj el ide.”

És a kis leány eljárt; a esodák ezrenként szaporodnak, a szép asszony templomot kíván ide: „Rönbánatot!” „bünbánatot!” „bünbánatot!” kér; megered a Bethsáida forrás s az ártatlan leány többszöri kérése után: „Oh! édes asszonyom! mond meg nekem, hogy ki vagy, mi a neved?” „a megdicsőült alak az utolsó kérésre kinyitja összekulcsolt kezét és olvasóját, melynek alabástrtom felérségű szemei aranyláncsal voltak összefoglalva, jobb karjára csuszattat. Azután kiterjeszve karjait és a föld fele borsátva azokat újra az ég felé emelte, honnét egykor ugyanazon a napon a „menyői hirmondó” Gábrél arkangyal hozzá alászállott és a föld felé irányzott kimonduhatatlan háláérzetet mutató pillantással 1858. március 25-én e szavakat mondta: „En vagyok a szeplőtelen fogantatás.”

A szeplőtelen fogantatás, a louri kegyelmű eredete és esodákkal dus 50 éves jubileumán vagyunk. Kinek szive nem óhajtana oda, oda a Mária lábához? Kinek lelke nem esüngen azon a gondolaton: Istenem, Istenem! segits engem oda s testleg és lelkileg meggyógyulok.

Szemtanuja voltam első louri utam alkalmasból Pesten, midőn a szegény mosó asszony utolsó párnáját is elzalogosította csakhogy Lourda mehessen. Azt mondván: „Ugy simes azalatt rá szükségem.” Ide előt löt kell és bizalom. Láttam Mariát úgy és oly szépen nevelni, mint 50 évvel ezelőt.

Láttam a Bethsáida 38 éves esodás gyógyulást. Ittam azt a drága vizet, melynek ize ma is élenek velem van, melyről egy buzgó Mária tisztelő esikserjei ur azt mondotta: „Tiszteledm ur 14 évvel ezelőt kaptam N. N. úrtól s mióta itt tartom, szerenese van velem, de szeretem is Mariát!”

El Lourdba minden rangú és rendű esiki testvére, minden igaz tisztelője Mariának, hisz oly nagy szükségünk van nekünk Mariára.

Mi betegek vagyunk, ő a betegek orvosója; mi szomorúak vagyunk, ő a szomorúak vigasztalója; mi bünösök vagyunk, ő a bünösök oltalma.

El Lourdba, konfessziót tenni, Isten és az ő szent Anyjáról, Mariáról; ott a szeplőtelen fogantatás előtt izéme meg neki, hogy hűségese gyermekeit akarunk lenni és maradni.

Ezen nevezetes jubileum évforduló alkalmával dr. Prohászka Ottokár székesfehérvári megyés püspök ur védnöksége alatt 9 pap lelki vezetése mellett f. év március 16-án Budapestről kúndulva Országos jubileumi zarándoklatot rendez a vezetőség. Utány kettő leendő és pedig:

a) Budapest—Fünne—Velece—Milánó—Vintimille—Lourdes Vissza—Marseille—Genua—Padua—Velece—Fünne—Budapest

Részvételi árak:

I-ső osztály	500 korona,
II-ik osztály	395
III-ik osztály	205

Ezen összegbe 8 napi teljes ellátás is be-foglaltak.

b) Utirány, mint fent, Lourdes Onnan vissza: Marseille—Pisa—Róma—Ancona—Lo-retto—Fiume—Budapest

Részvételi árak:

I-ső osztály	500 korona,
II-ik osztály	450
III-ik osztály	250

Ezen összegben 11 napi teljes ellátás is befoglaltatik.

Bármiféle felvilágosítás, prospektus vagy e zarándoklatra vonatkozó ügyben kérem alul-írtához fordulni és ő kész szolgálatára áll a huzgó zarándok túrszónak.

Csikszentimre, 1908. január 23-án

Ujfalusi Sándor,
plébános, mint vezető.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Kérjük lapunk mindazon t. ota-sait, kik az előzetési díjakkal még hátráltékban vannak, hogy egy a hátrálé-kok, valamint az előzetés megújítása iránt haladéktalanul intézkedni sziveskedjenek.**

— **Jönnek a huszárok.** A február hó 1-én (szombaton) tartandó országgyűlési képviselő-választásra szerdán különvonattal, 105 huszár érkezik városunkba.

— **Rancz János** felesiki kerületi főesperes — mint megdöbbanással értesülünk — szelütes következtében — súlyos betegon fekszik. A népszerű, rokonszenves, közkedvelt pap betegsége a legszélesebb körben részvétet keltet. Mielőbbi teljes felgyógyulását kívánjuk.

— **„Cabaret”** az esiki tüdőbetegek javára 1908. február 8-án a Vigadóban Nagy terve van a helybeli sanatoriumi bizottságnál! Szárny-épiletet akar todatni a megyei kórházhoz esapán esiki tüdőbetegek számára. . . . Jól tudjuk, hogy amit így, bürsadalmi uton lehet szerezni, csak egy esapp a tengerbe. . . . De azt reméljük, hogy a mi napp. igaz buzgalomunk látva, esetleg, sőt mondjuk — biztosan — lesz olyan hatal-masság, aki azt mondja: „Segíték én is!” Az ilyen példa aztán vonz. Nyomában több több kerül. . . . S észre sem vesszük, mikor ott fog állani a homlokzaton az a nagy szó: „Csiki tüdőbetegek sanatoriuma!” Aldott legyen minden kéz, mely erre egy-egy fillért vet a gyűj-tőbe, minden ajak, mely érte egyet mond vagy dalol. Másorunk még e hó folytán küldetik szőj-jel a meghívón.

— **Kaszinó gyűlés.** A csikszeredai Kaszinó folyó évi február hó 9-én délután 4 órakor sa-ját helyiségében tartja évi rendes közgyűlést a következő türgyszorozattal: 1. Az 1907. évi pénztári számadások. 2. Könyvtárnok jelentése. 3. Háznagy jelentése. 4. Az 1908. évi költség-előirányzat. 5. Könyvtárnok választás. 6. Indit-ványok.

— **Halalozások.** Czifra Kristóf gyergyó-szentmiklósi fiatal 21 éves kereskedő, ki esak ezelőtt két évvel végezte a eráci z kereskedelmi akadémiát folyó hó 23-án váratlanul elhalt Gyergyószentmiklóson.

Jakab Gyula, a Czell Frigyes és Fiai cég gyergyószentmiklósi fióküzletének vezetője, f. hó 24-én éjjel elhalt.

— **Bem tábornok s a genfi egyezmény.** A magyar szabadságharc idején még híre-hünya sem volt annak a genfi egyezménynek, a mely 15 évvel később kimondta, hogy sebesült katon-nak nem ellenség, csak segyőre szorult ember. Bem tábornok ezt az elvet vallotta már 15 évvel a genfi egyezmény előtt 1849-ben, besztere-vidki győzedelmes hadjárataban. Este kifáradva táborukarával együtt egy fulusi oláh házban huzódott meg. Előtte vezettek egy fogoly osztrák tisztet. Mi a kivánsága? kérdi Bem. Tábornok ur, a fogolyt csak kérsé lehet, nem kívánsá-ga. Igaz, felelé Bem. De én, amint látom, nem fogoly, hanem beteg ember. S a humanus ér-zésű Bem, mint szabad embert, külön kocsival szállíttatva a beteg osztrák tisztet ezredéhez.

— **Mulatságok.** A Csikszeredai Ipartestület folyó évi február hó 2-án (vasárnap) Rá-duly Béni zenekara közreműködése mellett, a létesítendő olvasóköze javára a vigadó nagyter-mében zártkörű bált rendez. Bálayák lesznek: Kállay Ubulné, Fejér Sándorné, Dr. Ujfalusi Jenőné. Védnökök: Kállay Ubul főispán, Fejér Sándor alispán, Dr. Ujfalusi Jenő polgármester. Belépti díj: Családjegy 4 korona. Személyjegy 2 korona. Kezdeté este 8 órakor. Felülfizetéseket köszönettel fogad és hirlapilag nyugtáz az ipartestület előjárósága.

A gyimesi mozdonyvezetők 1908. évi már-cius hó 1-én a vasuti étteremben, részben a Gyimesen építendő róm. kath. templom alapja, részben a mozdonyvezetők országos szövetségé-nek jelöli alapja javára tombolával egybekötött zártkörű tánevigalmat rendeznek. Belépti díj: személyjegy 2 kor., családjegy 5 kor. Kezdeté este 8 órakor. — A legkorábban megjelenő 10 hölgy kedves meglepetésben részesül. Felülfizetéseket (és a tombolához ajándék nyeremény-tárgyakat) a jótékonyfél érdekében köszönettel fogadnak és hirlapilag nyugtáznak. A talpalá-valót a csikszeredai első zenekar szolgáltatta.

— **A szociáliták hadüzenete.** A budapesti szervezett munkásszaknak bizalmi emberei a Munkás Híradó című kövön nyomott újság jelentése szerint — vasárnap délután ülést tar-tottak, amelyen kimondták, hogy abban az esetben, ha a többes szavazati jog alapján csinálnák meg a választási reformot: azonnal ki-hirdetik Magyarország munkásainak politikai tömegsztrájkját. Az értekezlet egyuttal elhatá-rozta azt is, hogy foggyverkezésre hívja fel az egész ország munkásságát. Az értekezlet egy-uttal felhívta a magyarországi szociáldemok-ratpart vezetőségét, hogy a tömegsztrájkra tegyen meg minden előkészületet. Föl fogják egyuttal szólítani az összes vidéki városok pártszervezetét, hogy esatlakozzaanak az akcióhoz.

— **Üngylikosság.** Silberberg Mór honvéd-százados múlt pénteken délelőtt fél tíz óráj-ban Kézdivásárhelyen a ref. temetőben halál-tékon látte magát és rövid idő múlva meghalt. A szomorú elhatározás okát nem lehet tudni, mivel a százados semmiféle levelet sem hagyott hátra.

— **Nyilvános nyugtázás.** A Gyimesi Társas-kör 1907. évi december hó 31-én rendezett Szil-veszter-estélye alkalmával felülfizetni szivesek voltak: Deáky Vidor 1 koronát, Neufeld Sámuel 1 koronát, Nagy B. György 4 koronát, Deáky Géza 1 koronát, Márkovits Sámil 5 koronát, Lusztig N. 1 koronát, Wenétianer Simon 2 ko-ronát, Elzász Adolf 1 koronát, Zathureczky Jó-zsef 2 koronát, Deáky Béla 2 koronát, Meizel N. 3 koronát, Winetz N. 3 koronát, Flegmann N. 2 koronát, Deáky Károly 1 koronát, Köllő Már-ton 2 koronát, Romkász N. 2 koronát, Bozin György 1 koronát, Rucza János 1 koronát, Mik-lós Ferenc 1 koronát. Sipoš Mareš 10 koronát, Dr. Kása Lajos 5 koronát, Schönberger Mór 1 koronát, Sebes Gusztáv 1 koronát, Pál Tamás 1 koronát, Dr. Wassermann Simon 5 koronát, Smilovits Márton 5 koronát, Blum Mór 1 ko-ronát, Fejér Lajos 10 koronát, Gáhos Dénes 2 koronát, Bermann Wolf 5 koronát, Tausinger Armin 10 koronát. Összesen 92 korona. Ezen összeg, azaz 92 korona jótékonycélna aduott s ezuton is hálás köszönetét fejezi ki a felülfizet-tett uraknak a rendező-bizottság.

— **Óriási tüzvész.** Baltimore városában óriási tüzvész pusztított. A kár eddigi becslések sze-rint 400 millió dollár, tehát meghaladja az 1904. évi tüzvész által okozott kárt: a 350 millió dol-lárt. A tűzoltóparancsnok meghalt és husz tűz-oltó halálosan megsebesült. Az egész város tal-pon van.

— **Vasuti szerencsétlenség.** Könnyen vég-zetessé válható vasuti szerencsétlenség történt kedden este a brassó-kézdivásárhelyi vonalszakaszon. A Brassón felüljövő személyvonatot an-nak dudára, hogy a tebrvonat elindulása Kézdivásárhelytől jelezze volt, Barstósról elin-dították. Időközben a mozdonyvezető észrevette, hogy közeledik a tebrvonat s hogy az utaso-kat a borzasztó katasztrófától megmentsé, el-leugózt adott a személyvonatnak. Ennek követ-keztében a vonat nagy rázkodást szenvedett s többen megsebesültek. Így Stark utazónak az ujjá szakadt le, Bejger Erzséi súlyos ütést kapot a fején, Simon Jenő utazó pedig az orrán szenvedt sérülést. Hogy a két vonat nyílt pályán

nem ütközött össze, az a mozdonyvezető felé-k-jelentésének tulajdonítható, aki így vélte elhá-rítani a bekövetkezhető súlyos katasztrófát. Azonban mulasztás is történt, amennyiben nem lett volna szabad elindítani a személyvonatot, ha a tebrvonat elindulásá már jelezte volt.

— **Modern kutya.** Egy nagyvárdi mér-neknek van egy feltűnően értelmes kutysja, a mely igen gyakran kimegy a pályaudvarra, felül a vonatra, Mezőtelegdon pedig kinyrik. Ott tar-tózkodik napokig s a mikor kimulatá magát, ismét vasuttal megy haza. Mint a nagyvárdi lapok írják, a kutya már egészen beletanult az utazásba. Mióta azonban kiderült, hogy a nagy-tehetségu kutya potyára utazik, jobban ügyel-nek rá és miután nem lehet megbírságotolni, nem engedik a vonatra „felszállani.”

— **Egy uri leány büne.** A marosvásár-helyi „Szabadság” írja: Egy magaról teljesen megfélekedzeti urileány, ki valószínűleg nincs tudatában szörnyü bünének, rettenetes módon távolította el szerelmének gyümölcsét, egy ár-tatlan kis esecsemét, kit egy újeli edénybe téve az illembhelye dobott. Az esetről tudosi-tók a következőkben számol be:

Az Oláh-templom-utca 1 sz. házban na-pok óta nagy szenációról suttognak a szom-szédok. Ugyanis abban a házban lakik B. Rózi-ka egy Gyimesből ide származott uri esaládnak egyetlen leánya, kinek pár nappal eselőtt egy kis leánya született. B. Rózi-ka, hogy szegye-nétől szabaduljon iszony büne vetemedett. Vasárnap este felé, mikor tudta, hogy a ház-beliek minesenek otthon, megfogta a gyermeket, belötte egy éjjeli edénybe, melynek felületét ronggyal befodta és lekötötte, azután hátra ment vele az udvarba és az illembhelye dobta. Visszajövet, midőn pokoli munkáját elvégezte alighanem a lelkiismeret ébredt fel benne, mert fele uton, az udvar közepén elájult. A haza-jövő szomszédok szedték fel és vitték be a szo-bába, hol két órai alótság után végre magához tért és a házbeliék fogtatására, hangos zokog-sok között elmondotta gyilkos vétékét.

Olvasa és terjeszse mindenki az igazság és függetlenségi eszmékért küzdő „Örszem”-et.

Nyilttér.)*

Nyilatkozat.

Én alulírott Jakab József úrtól a velö szemben elkövetett sértésért fenn bocsánatot kérek

Csikszereda, 1908. január 23-án.

Váczsa Balázs.

*) Ezen rovatt alatt közléteikért felelősséget nem vállalunk a szerk.

Szám 76—1908. vegrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében eszennel közliroa tomai, hogy a csikszeredai kir. járásbíróságok 1907. évi Sp. II. 713/3. számú végzése következtében Dr. Csedi István ügyvéd által képviselt Bonin Miklós madéfalvi lakos ellen 120 koron s jár. erejű 1907. évi január hó 13-án fogatottat kielégítési végrehajtás utján le- es felül foglalt é 2332 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: marha állományok, gabona és gazdasági fel-szerelések stb. nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverések a csikszeredai kir. járásbíróság 1907. évi Sp. II. 713/3. számú végzése folytán 120 koroná köelkivetésének 1907. évi október hó 14. ik napjától jara 5% kamattal, a „” váltóbil és eddig eszennel 78 koroná 50 filléren bízalag már megállapított költségek erejű, a végrehajtást szenvedett la kásán, esakmadéfalva községben leendő megtartására 1908. évi február hó 7-ik napjának délelőtti 10 órája határidőll kilttegek és alhoz a ve mi szándé-koznak eszennel meggyógyással látvának meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. §-es 108. §-ai értelmében köszpénzzel szemben, a legelőbb igények, szükség esetén beszárolt alul is el fogtok adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le es felül foglaltatták és azokor kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében csak javára is elrendelhetik.

Kelt Csikszereda, 1908. évi január hó 28-ik napján

Molnár Sándor,
kir. bírósági végrehajtó.

irdelemény.

s rendörkapitányságnál állás megürülvén, arra irdelettek.

vi 600 korona, lakás, fű-egyenruhával jár.

érésük folyó évi január hó ndörkapitányhoz beadandók.

31-ig

Kiszolgált esendő vagy rendör altisztek előnyben részesülnek.

Csikszereda, 1908. január hó 12-én.

Kovács János.
rendörkapitány.

2-2

Faarverési hirdetemény.

Alólirottak, min a lázárfalvi róm. karh-lelkész és tanító, gör. kath. lelkész és tanító tulajdonában levő erdőilletmények ez idő szerinti haszonélvezői közhírré tesszük, hogy a megnevezett illetmény erdőnkben folyó év nyarán tűz által megperzselt, száraz, becslés szerint 473 m³ gömbölyű luc és jegenye fenyő haszonfa készletet 2365 korona, azaz: Kettőezer háromszáz hatvanöt korona kikiáltási árban 1908. évi február hó 10-én d. e. 8 órakor Lázárfalva község-házánál megtartandó zárt írásbeli ajánlattal egybekötött nyilvános árverésen a legelőbbet ígérőnek elfogjuk adni.

Árverezők az árverezés megkezdése előtt kötelesek a kikiáltási ár 10%-át bánatpénz-képen az árverést vezető elnök kezéhez letenni. Az egy koronás helyeggel ellátott írásbeli zárt ajánlatok a megajánlott összeg 10%-nak megfelelő összeggel, vagy óvadék-képes értékpapírral látandók el és abban kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti.

Utóajánlatok nem fogadtatnak el. A fatömeg besértéken alól eladatni nem fog.

Az árverési és szerződési feltételek, valamint a becslésre vonatkozó közelebbi adatok a lázárfalvi gör. kath. lelkészi hivatalnál megtekinthetők.

Lázárfalván, 1908. évi január hó 28-án.

Bardocz István,
róm. kath. plébános.

Boér György,
gör. kath. lelkész.

Imre Jenő,
községi tanító.

1-2

NAPTÁRAK

a legnagyobb választékbankaphatók lapunk kiadóhivatalának nyomdájában.

A legelőbb bevásárlási forrás.

Nem kell már egy áveg finom illatszerért 10, 15, 20 koronát adni, mivel

FEKETE VILMOS
illatszerterében Csikszeredában

a legfinomabb illat megkapható 1 kor. 20 filléret dekagramonként 1 gy. arszépitő kenőcsök, mint puderek 10 fillértől feljebb. Valamint ott kapható a híres kolozsvári ar- és kölnifonitó

Ichthyol és Ichthyl Salicyl

gyógyszappan, valamint az összes létező pipere és kozmetikai cikkek nagy választékban.

Vidéki megrendelések a pénz előleges beküldése vagy utányvét mellett azonnal eszközölhetnek.

4-52

A legelőbb fogtrem a Thyamol.

A Trifolium (Hibiscus) bogyókat általában állandó hajpótlásos mellékanyagok.

A Honey Jelly a legelőbb kezfimolító.

Szilágysomlyói és érmelléki termelőkötöl beszerzett

kitünő borok

zárt üvegekben és nagyobb mennyiségben is jutányos árakban megrendelhető **Friedmann A. Ignac** csikszeredai csemege üzletében.

Ugyanott megrendelhetők mindenféle kisüstön főzött pálinka félek, u. m. valódi seprő, szilva, törköly stb.

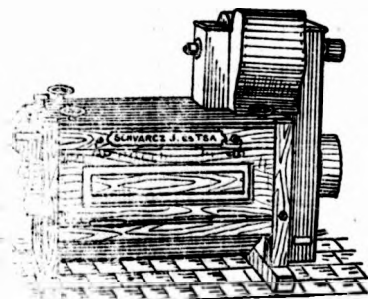
Szíves megrendeléseket azonnal és kifogástalanul lebonyolít

FRIEDMANN A. IGNAC.

3-*

HIRDETÉSEK

mérsékelt díjazás mellett felvétetnek a kiadóhivatalban.

DARIUS

gHytanoló- és heező-gép.

Törvényesen védett új fekvő szerkezettel, munkaközben szabályozható surlaköpennyel és surla-verőekkel.

Nélkülözhetetlen főképpen vámmalmokban és minden olyan malomban, ahol egymásután többféle gabona kerül feldolgozásra, mert a surlaköpeny bármikor rögtön szabályozható szükséghez mérten, munka közben is. — Egyetlen más hámozógépnek sincsen meg ez a tulajdonsága.

Referenciákkal, árlappal, ajánlattal és gabonapróbákkal szívesen szolgál:

SCHVARCZ JÓZSEF és TÁRSA

műszaki iroda és raktár. Gépszil-gyár. BUDAPEST, V-ik kerület, Váci-körút 26. szám.

Virág és konyhakertészet.

Van szerencsénk a t. e. közönséget értesíteni, hogy Csikszeredába a vasúti állomással szemben

keresk. virág és konyhakertészeti

telepet létesítettünk, a hol állandóan mindenféle élő virágokat, veteményeket és zöldséget termelünk, azonkívül menyasszonyi, vőfély és női mellcsokrokat 6 napi előzetes megrendelés mellett készítünk.

Szíves pártfogást kérve

teljes tisztelettel

Helvig C. János és Társa
első cskmgyei virág és konyhakertészet.

A KIMPÉR

„RÉPÁTI GYÓGYSAVANYUVIZ”

forráskezelősége tisztelettel tudatja, Csikszereda város és vidéke fogyasztó közönségével, hogy közkedveltségnek és általános elismerésnek örvendő asványvizét naponta friss föltésben hozza forgalomba.

Láda vételnél előnyár!

Főraktár: **NAGY GYULA** kereskedése

Csikszereda.

52-52

JAKAB JÓZSEF,

polgári és egyenruha készítő Csikszereda, Fötér.

Van szerencsém tisztelettel tudomására hozni a n. é. közönségnek, hogy fűrtiszabó üzletemben minden idényre a legszebb és legelőbb hazai gyártmányu

gyapju és kamgarn szövetekből

nagy raktárt rendeztem be, melyekből a legelsősinosabb kivitelben öltönyöket olcsó árak mellett készítek. Nemkülönbén nagy raktárt tartok még mindenféle egyenruházati szövetekből is elvállalom katonai, vasúti és egyéb egyenruhák-nak a legelőbb idő alatt való elkészítését is.

Ajánlom továbbá a nálam raktáron levő és nagy kelendőségnek örvendő karikalajós patent

Singer-féle varrógépeket,

melyeket gyári áron hozók forgalomba, három évi jótállás mellett, havi részletfizetésre. — Ugyazintén nálam olcsón beszerezhetők a géphez szükséges mindenféle kellékek, u. m. szíjak, olajok, csavarhuzók, hajók stb.

Becsés pártfogást kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

JAKAB JÓZSEF.

51-52